

ת"פ 38500/04/13 - מדינת ישראל נגד סמיר אבו כף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 38500-04-13 מדינת ישראל נ' אבו כף

בפני
בעניין: כב' השופט אלון אינפלד
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אביב דמרי, פמ"ד

המאשימה

נגד

סמיר אבו כף
ע"י ב"כ עו"ד יאיר דרייגור

הנאשם

גזר דין

רקע עובדתי

1. נאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון שלא כלל רכיב עונשי, בכתב אישום מתוקן, המייחס לו ביצוע עבירות סיוע לסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(2)+31 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "החוק"), והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק.
2. **מעובדות כתב האישום המתוקן עולה**, כי ביום 10.4.13 סמוך לשעה 9:00 בבוקר משהתקבלה הודעה במוקד המשטרה אודות רכב חשוד בישוב "עין הבשור", הגיעו למקום השוטר אופיר והשוטר דניאל בניידת משטרתית, שם הבחינו ברכב מסוג "שברולט" השייך לנאשם, כשהוא תקוע.
3. באותה עת, נהג אדם אחר ברכב מסוג "מזדה" בסמוך לחממות, כשהנאשם נוסע עמו ברכב, יחד עם אחרים נוספים, שזהותם אינה ידועה למאשימה. הדבר עורר את חשדו של השוטר אופיר, והשוטרים החלו לנסוע בעקבות הרכב החשוד. נוסעי הרכב הבחינו בכך שהשוטרים נוסעים בעקבותיהם, הגבירו את מהירות הנסיעה והחלו לנסוע לכיוון שער הכניסה המערבי של היישוב. השוטרים נסעו בעקבות הרכב החשוד תוך שהם מהבהבים בפנסי הרכב, מפעילים אור כחול מהבהב על גג הרכב, וכורזים "לעצור בצד". הנהג, הנאשם והאחרים לא שעו לקריאות השוטרים. במקום זאת, המשיכו בנסיעה מהירה. בשלב זה, התקרבו השוטרים אל הרכב ובהיותם במקביל לו, השוטר אופיר פנה לנהג הרכב וסימן לו ביד לעצור בצד. אז, עקפו השוטרים את הרכב וסטו אל נתיב נסיעתו על מנת לחסום אותו. נהג הרכב החל לנסוע במהירות, ואז עבר בין הרכב המשטרה לבין רכב פג'ו שנסע אותה עת בנתיב הנגדי, תוך שהוא משפשף באמצעות רכבו את צדו השמאלי של הרכב המשטרה, והתנגש בחלקו האחורי - שמאלי של רכב הפג'ו.
4. הרכב ובו הנאשם המשיך בנסיעה מהירה דרך צומת עין הבשור, מבלי לשעות להוראת תמרור "עצור" שבצומת. אז, נסע הרכב במהירות על כביש 232, כאשר השוטרים הדולקים בעקבותיו וכורזים לנסועי הרכב לעצור. על כביש זה, במספר רב של הזדמנויות, עקף הרכב החשוד כלי רכב שנסעו לפניו בכביש. זאת, תוך

סטייה לנתיב הנסיעה הנגדי, ובחלק מהפעמים תוך חציית פס הפרדה רצוף. מספר פעמים נאלצו כלי רכב פרטיים ומשאיות לסטות מנתיב נסיעתם, על מנת להימנע מהתנגשות.

5. באזור צומת רעים, איבדו השוטרים קשר עין עם הרכב החשוד. הרכב המשיך בנסיעה לתוך "חורשת בארי" שם עצרו נוסעיו את הרכב ונעלו אותו. בשלב זה יצא הנאשם והתחבא בתוך ערוץ-ואדי במרחק כמה מאות מטרים מהרכב, עד שנעצר ע"י השוטרים כעבור מספר שעות.

תסקיר שירות המבחן :

6. מהתסקיר שערך שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 31, סיים 12 שנת לימוד, נשוי ואב ל-5 ילדים. משפחת מוצאו מונה זוג הורים ו-6 אחים. טרם מעצרו עבד הנאשם עם אחד מאחיו. הנאשם מתאר בתסקיר נסיבות משפחתיות שאינן פשוטות, מגיל הילדות, שלא יפורטו כאן. השירות מתרשם מאדם התופס עצמו כמי שמנסה להתנהל באופן נורמטיבי, לתפקד ולפרנס. כמו כן, הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן את מחויבותו למשפחה שהקים ורצונו לנהל אורח חיים תקין.

7. ביחס לעבירה נשוא כתב האישום, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לשתף בנסיבות ביצוע העבירה ומתקשה להכיר בחומרתה, תוך נטייה להתרכז בעצמו ובמחירים אותם הוא משלם. עוד מציין השירות, כי הנאשם מתקשה לשתף במניעים שהובילו להסתבכותו, מצמצם חלקו בביצוע העבירה ואף ביחס לעברו הפלילי הקודם.

8. אשר להערכת הסיכון, השירות מציין, כי לנאשם עבר פלילי קודם וכן מאסרים על תנאי שלא הרתיעו אותו מלשוב מלבצע עבירות. בנוסף לכך, הנאשם מטשטש חומרת התנהגותו בעבירה ומתקשה לשתף במניעים שהובילו להסתבכותו, כאמור. מצד שני, צוין ביטוי המחויבות לפרנסת המשפחה, דבר המפחית ממסוכנותו. לבסוף, שירות המבחן ממליץ כי במידה וייגזר על הנאשם מאסר, המאסר ירוצה בעבירות שירות כדי לחזק את תפקודו הנורמטיבי ולמנוע התדרדרות במצבו, בהיותו מפרנס יחיד של המשפחה.

ראיות לעונש:

9. **המאשימה** הגישה במסגרת ההסכמות, דיסק המתאר את הפגיעה ברכב נשוא כתב האישום **(ת/31)**. כמו כן הוגש גיליון המרשם הפלילי של הנאשם **(תע/1)**, זאת בצד גיליון הרישום תעבורתי שלו **(תע/2)**. עולה מרישומי הפלילי, כי לחובת הנאשם שתי הרשעות, בעבירת גניבה ובעבירת החזקת רכוש החשוד כגנוב, מהשנים האחרונות. מהרישום התעבורתי עולה כי לחובתו 16 הרשעות תעבורה, והוא נפסל פעמיים מלנהוג לתקופות של מספר חודשים.

10. מטעם **הנאשם** לא הוגשו ראיות לעונש.

טיעוני המאשימה:

11. טיעוני המאשימה לעונש הוגשו בכתב והושלמו בעל פה. ב"כ המאשימה טען, בהקשר לעקרון ההלימה,

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, כי בנסיבות שבפנינו נפגעו ערכי שלום הציבור ובטחונו בכלל, ושלום משתמשי הדרך בפרט. כן טען התובע לפגיעה משנית בכלכלה, שהינה תוצר של נזק ישיר ועקיף של תאונות הדרכים ועלויות הביטוח הנובעות מכך. בהקשר להפרעה לשוטרים טען כי ישנה פגיעה בערך של שלטון החוק, בו ביטאו נוסעי הרכב זלזול, בברחם מפני השוטרים.

12. התובע הצביע על הנסיבות החמורות של ביצוע העבירה, העובדה שמדובר בעבירה מתמשכת לאורך תוואי ארוך של כביש עמוס נוסעים, נהגים וכלי רכב, בהם משאיות גדולות. במקרה זה, מדובר גם באירוע חמור הכולל ניגוח רכב, וסיכונים קונקרטיים של נוסעי הנתיב הנגדי. הסיוע של הנאשם היה לאורך כל הנסיעה המסוכנת, מהשלב הראשון ועד לשלב ההפרדות בשטח והבריחה ברגל. ב"כ המאשימה הפנה לפסקי דין שעניינם "סיוע לסיכון חיי אדם". על יסוד הפסיקה שהגיש, טען כי מתחם הענישה הראוי נע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר בפועל.

13. על יסוד העבר הפלילי והתסקיר, ביקש התובע כי יוטל עונש שהוא במרכז המתחם.

טיעוני ב"כ נאשם

14. הסניגור הדגיש בפתח טיעוניו כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי, כאשר לאחר התיקון מיוחסת לנאשם עבירה של סיוע בלבד. הסניגור טען כי חלקו של הנאשם בכתב האישום המתוקן הוא שולי. בנוסף לכך, תאר ב"כ הנאשם את השתלשלות העניינים בניהול תיק זה, משלב המעצר ועד הגשת כתב האישום המתוקן על ידי התביעה. כן טען, ללא בסיס ראיתי כלשהו, טענות שונות אודות המניעים של הנאשם בשלבים השונים של ניהול התיק. לשיטת הסניגור, הפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה אינה רלוונטית, באשר היא מתייחסת לנסיבות החמורות בהרבה, בין השאר במקרה של נהיגה בטרקטורון. הסניגור הבחין בין הסיוע לנהיגה בטרקטורון לבין הסיוע לנהיגה במכונית, משום שהנוסע בטרקטורון יכול פיזית למנוע את המשך הנהיגה, בניגוד לנוסע במכונית. לבסוף עתר הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן.

דין והכרעה

15. כידוע, העיקרון המנחה את הבניית שיקול הדעת בענישה הינו עיקרון ההלימה. לפי עיקרון זה, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

16. ביסוד העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עומד אינטרס של הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף. ביסוד העבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו עומד אינטרס להגן על נציגי החוק ורשויות האכיפה, למען יבצעו מלאכתם נאמנה ללא סיכון אישי. מתן ביטוי ראוי לערך חיי האדם מחייב ענישה מחמירה למי, שבעבור אינטרס אישי כלשהו, כגון מנוסה משוטרים, נכון לסכן חיים של אחרים, זרים שאינם מוכרים לו, שאך במקרה נקרו על דרכו. בתיקים מסוג זה מסתבר כי חייהם, שלמות גופם, בריאותם, פרנסתם ורכושם של משתמשי הדרך, שווים, בעיני הנהג הברחן, כקליפת השום. בתי המשפט שפטו בחומרה את הנהגים בעבירות מסוג זה, וראו לדוגמה את אוסף הפסיקה שהובאה בע"פ 9750/09 ליפייקו נ' מדינת ישראל (מיום 6.10.2010).

17. הנאשם דן אינו הנהג. הנאשם ישב ליד הנהג. אולם, ניכר שלנאשם דן היה לו אינטרס להימלט. ייתכן שזה משום שרכבו הוא שהתנגש בתוך שטח המושב, אולי מסיבה אחרת. האינטרס של הנאשם להימלט מהשוטרים עולה בבירור מעצם העובדה שהוא התחבא בערוץ הוואדי מפני השוטרים וזאת למשך שעות, לאחר תום המרדף.

18. הסנגור טוען כי אין לשפוט את הנאשם בחומרה. לטענתו, מבחינה פיזית, לא יכול היה הנאשם לעשות הרבה, באשר אין הוא הנהג, ואין לו גישה פיזית לעצור את הרכב. הסנגור אף מצביע על כך שהנאשם לא היה לבדו ברכב עם הנהג, אלא עם עוד אחרים שישבו מאחור. כך, שמעמדו מול כל האחרים, לא היה כזה המאפשר להביא לעצירת הרכב בקלות. לפיכך, סבור הסנגור שאין לייחס לנאשם אשמה רבה מדי, ולכן אין להקיש מהענישה הנהוגה ביחס לעברייני העיקרי, אל העונש הראוי למסייע.

19. אולם, שאלה זו שמעלה הסנגור, הוכרעה כבר על ידי בית המשפט העליון, כפי שציין התובע. כבר נפסק, מפי השופט א' א' לוי, מנוחתו כבוד, כי כאשר ניתן ללמוד מתוך הנסיבות, כי הנהיגה המסוכנת בעת הבריחה מהשוטרים משרתת גם את אינטרס של ה"מסייע" שלא נהג, יש מקום לענישה חמורה. כך, אושר עונש בן 37 חודשי מאסר שהוטל על מי שהיה "מסייע" שכזה. זאת, באירוע אשר אמנם החל בעבירת רכוש והסתיים עם פצועים, אך עם נהיגה החמורה הרבה פחות מאשר המקרה דן (ראו ע"פ 8389/09 **כהן נ' מדינת ישראל** (מיום 16.2.10)).

20. **במקרה זה נסיבות העבירה חמורות בהחלט.** הנזק שנגרם בפועל מביצוע העבירה, לא היה חמור מאוד, והסתכם בנזקי "פח" בלבד. אולם מידת הסיכון שננקטה הייתה גבוהה מאוד. האירוע הראשון צולם והוגש הסרט בהסכמה. רואים את הרכב הנמלט חומק בין רכב המשטרה לבין הרכב המגיע ממול, תוך פגיעה בשניהם. מעשה זה עצמו היה אלים באופן מובהק, שכן תוך כדי התנועה וניסיון להתחמק, הרכב הבורח פוגע בברוטאליות בשני כלי הרכב, זה שלפניו וזה שמגיע מולו.

21. אולם, החומרה העיקרית באה לידי ביטוי בשלבים הבאים של המרדף. תחילה באי ציות לתמרור עצור, אך בעיקר בהמשך, כאשר הרכב הבורח נסע במהירויות גבוהות, ועקף כלי רכב בדרכים בין עירוניות, תוך סטייה מסוכנת לנתיב הנגדי. עקיפות אלה, תוך חציית קו הפרדה לבן, ותוך אילוף של כלי רכב המגיעים ממול לסטות, מסמרת שיער. יש לזכור כי בדרך בין עירונית גם כלי הרכב הבאים ממול נוסעים במהירות גבוהה למדי, עצם הבהלה שנגרמה מסטיות הרכב הבורח, מקימה סיכון קשה ומוחשי, לכלי רכב הבא ממול, ולכל נוסעי כלי הרכב שבסביבה. הסכנה גדולה ארבעתיים כאשר מדובר במשאיות שאולצו לסטות בפתאומיות, על כל הסיכון המוגבר הנובע מגובהם, רוחבם ומשקלם.

22. הנאשם לא היה הנהג, אך סייע, לאורך דרך לא קצרה, לנהיגה מסוכנת, לנהיגה בברוטאליות.

23. התובע ביקש לאבחן את המתחם הנע בין 6 חודשי עבודות שירות לבין מאסר בן 3 שנים, שנקבע בבית משפט זה ביחס למסייע, בת"פ (באר-שבע) 34516-12-12 **מדינת ישראל נ' כחלון ואטל** (מיום 31.12.13). זאת, ביחס למרדף לא קצר ובהחלט מסוכן שבוצע על גב טרקטורון. טענת התובע היא כי המסייע לנהג ברכב פרטי חמור מהמסייע בטרקטורון, משום שאין נזקו בהתנגשות שווה לנזק של רכב פרטי, ומשום שהתא הסגור של רכב פרטי, מאפשר שיח משמעותי יותר עם הנהג, מאשר הנוסע על הטרקטורון. הסנגור טען לעומתו כי דווקא הנוסע בטרקטורון הוא החמור. שכן, בידו פיזית לעצור את הטרקטורון, שלא כמו הנוסע ליד נהג במכונית. במחלוקת זו לא ניתן לפסוק, לא כראי זה ולא כראי זה. מעמד המסייע שהוא

עם נהג תלוי מאוד במערכת היחסים האישית עם הנהג המסוים. האפשרות הפיזית לעצור רכב מכל סוג, אינה מאוד מעשית, שכן לא פעם דווקא ניסיון השתלטות יכול להיות מסוכן עוד יותר. אף שאלת המידה של הנזק, שיכול להיגרם מרכב פרטי או טרקטורון, תלוי בסוגי כלי הרכב ומכלול הנסיבות, על פי נתונים שאינם בפנינו, ו"אי אפשר לצמצם". לפיכך, איני רואה מקום להבחין בין המקרים במישור הזה.

24. במישור אחר, אני סבור כי המקרה דנן חמור יותר מעניין **כחלון ואטל** בכך שבזו הפעם הייתה תאונה ממשית כבר בתחילת המרדף. זאת, בעת היציאה מן היישוב, בתמרון בין רכב המשטרה לבין הפג'ו וההתנגשות בשניהם. תאונה זו הייתה צריכה להציב בפני נוסעי הרכב תמרון אזהרה חמור, מעבר לכריזת אנשי המשטרה, השכל הישר והמצפון האנושי בנהיגת ה"שודים". עצם ההתנגשות המחירה לנסעי הרכב הבורח כי המעשים מסוכנים. ולמרות המחשה זו, לא עצרו נוסעי הרכב, ובהם הנאשם. לפיכך, מתחם הענישה במקרה זה יהיה גבוה יותר במידה מסוימת מעניין **כחלון ואטל**.

25. נוכח כל האמור, מתחם העונש ההולם **נקבע בזה, בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 3 שנות מאסר**.

העונש המתאים

26. החוק מורה לבית המשפט לקבוע את העונש המתאים לנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם את המעשה, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במקרה דנן, יש לשקול לחומרה את עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם. העבר התעבורתי אכן אינו קל ויש לו משקל של ממש, אך אינו כולל עבירות חמורות באופן מיוחד, ואין להפריז במשקלו. עברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה בשתי עוונות מסוג אחר לגמרי, ולפיכך אינו בעל משקל רב לחומרה.

27. לקולה, יש לשקול כי הנאשם הודה, וחסך בזה זמן שיפוטי יקר. אומנם, ייאמר כאן, כי הודייתו לא הייתה בהזדמנות הראשונה, התנהלו מספר ישיבות הוכחות ונשמעו עדים. על פי דין, אין לזקוף לחובתו את שמיעת העדים, אולם, בהערכת החיסכון בזמן, יש לקחת בחשבון כי הודאתו הנוכחית באה לאחר כפירה מלאה (שאינה כוללת הודיה בכלל בשהייה ברכב, ושמיעת עדים רבים. כך, שלא זכאי הוא למלוא ההתחשבות בחסכון בזמן).

28. יש בתסקיר צדדים לכאן ולכאן, אך בסופו של חשבון, אין זה תסקיר חיובי, ואין בו כדי להביא להקלה. אין התסקיר מלמד על תובנה או חרטה אמיתיים, ולמעשה משתמע ממנו כי נשקפת סכנה שהנאשם יחזור על מעשיו. אין נסיבות אחרות העומדות לטובת הנאשם. נסיבות ילדותו הקשות אינן משליכות באופן מוחשי על העבירה הנוכחית, שבוצעה כאשר הוא בן 30, ולאחר שנשפט כבר פעמיים בבית המשפט. אולם, יש ליתן משקל לקולה גם לכך שהנאשם לא ביצע כל עבירה מאז נתפס בתיק זה, לפציעה ברגלו אליה התייחס התסקיר, ובעיקר לנסיבותיו המשפחתיות של הנאשם. משפחה, אשר רבים בה תלויים בנאשם לפרנסתם.

29. נוכח כל האמור, אין לקבל את עמדת התביעה להטיל על הנאשם עונש שהוא במרכז המתחם, היינו כ- 14 חודש מכל קצה. על העונש המוטל להיות בתוך המחצית התחתונה של המתחם. עם זאת, אין הנסיבות מאפשרות הקלה המתקרבת ממש לקצה התחתון של המתחם.

30. בשים לב לטיב העבירה, על רקע עברו התעבורתי של הנאשם, צודק התובע שיש **לפסול הנאשם מלנהוג**.

31. נוכח כל האמור, **אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:**

א. 15 חודשי **מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

ב. 6 חודשי **מאסר על תנאי** למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור העבירות בהן הורשע, נהיגה בפסילה או כל עבירת רכוש או אלימות, שעונשה 3 שנות מאסר ומעלה.

ג. אני **פוסל את הנאשם** מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לרכב מנועי למשך 10 חודשים. הפסילה תחול עם שחרורו של הנאשם אף ללא הפקדה. אולם, על הנאשם להפקיד את רישיונו כדין באותה עת או ליתן הצהרה מתאימה, על מנת להתחיל את מרוץ משך הפסילה.

ד. אני **פוסל את הנאשם** מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 11 חודש וזאת **על תנאי** למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בפסילה או כל עבירה המנויה בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג שבט תשע"ה, 12 פברואר 2015, בנוכחות הנאשם, ב"כ עו"ד דרייגור והתובע עו"ד ביטון.